

Marea Camera a CEDO îi da câştig de cauza judecatorului Cristi Danileţ. Exces de zel la Consiliul Superior al Magistraturii

Marea Camera a CEDO i-a dat luni câştig de cauza judecatorului Cristi Danileţ în cauza Danileţ împotriva României (cererea nr. 16915/21) şi a decis ca autorităţile române au încălcat articolul 10 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului, care garantează libertatea de exprimare, care include dreptul la opinie şi la primirea/comunicarea de informaţii şi idei, fara amestecul autorităţilor publice.

Cauza s-a referit la o sancţiune disciplinara aplicata judecatorului Cristi Danileţ de catre Consiliul Superior al Magistraturii dupa ce acesta a postat doua mesaje pe contul sau de Facebook.

Şedinţa publica a avut loc la sediul CEDO din Strasbourg şi a fost transmisa în direct pe canalul de YouTube al Curţii.

Hotărârea pronunţata de Marea Camera a CEDO este definitiva şi are caracter obligatoriu.

Avocata lui Danileţ explica decizia CEDO

Marea Camera a Curţii Europene a Drepturilor Omului (CEDO) a decis luni ca, deşi sunt supuşi unei obligaţii generale de rezerva, magistraţii pot comenta public, inclusiv pe reţelele sociale, subiecte de interes general, spune Nicoleta Popescu, avocata care l-a reprezentat pe Cristi Danileţ la Strasbourg.

În anul 2021, Cristi Danileţ (la acea vreme înca judecator, a ieşit la pensie în ianuarie 2024) a dat România în judecata la CEDO, dupa ce a fost sancţionat în anul 2019 de CSM (condus atunci de Lia Savonea) pentru postarea a doua mesaje pe Facebook.

'Marea Camera a decis menţinerea soluţiei pronunţate anterior de CEDO, care decisese în favoarea libertăţii magistraţilor de a se exprima public pe probleme de interes general, condamnând încercările sistemului judiciar român de a-i sancţiona disciplinar. Hotărârea de azi clarifica faptul ca, deşi sunt supuşi unei obligaţii generale de rezerva, magistraţii pot comenta public, inclusiv pe reţelele sociale, subiecte de interes general. Hotărârea pronunţata astazi este definitiva. Standardele stabilite de Marea Camera vor avea efect obligatoriu, de lege pentru toate cele 46 de state membre ale Consiliului Europei, inclusiv România. Hotărârea Marii Camere reprezinta un moment-cheie în jurisprudenţa CEDO privind articolul 10 şi statutul magistraţilor, având potenţialul de a consolida sau redefini standardele europene referitoare la libertatea de exprimare a judecatorilor şi procurorilor în societăţile democratice. Cazul priveşte libertatea de exprimare a unui judecator şi modul în care statul poate sau nu poate sancţiona magistraţii pentru opiniile exprimate în spaţiul public', explica Nicoleta Popescu.

Astfel, Curtea a confirmat ca România a încălcat în cazul lui Danileţ articolul 10 privind libertatea de exprimare din Convenţia europeana a drepturilor omului.

Fostul judecator nu a solicitat daune morale statului român.

CEDO a stabilit ca sancţionarea disciplinara a fostului judecator a fost disproporţionata şi ca exprimarile sale vizau chestiuni de interes public, precum funcţionarea justiţiei şi statul de drept.

Mai mult, hotărârea stabileşte standardul minim obligatoriu pentru toate statele membre ale Consiliului Europei, atunci când reglementeaza condiţiile în care libertatea de exprimare a magistraţilor poate fi restrânsa.

Curtea a subliniat riscul de autocenzura (chilling effect) generat de astfel de sancțiuni, arătând ca inclusiv sancțiunile considerate 'minore' pot descuraja magistrații să participe la dezbateri publice legitime.

'A cere magistraților să tacă atunci când se discută despre statul de drept este o rețeta periculoasă pentru democrație. Le mulțumesc avocatelor mele pentru munca lor și tuturor celor care m-au susținut pentru curajul lor. Această decizie este importantă pentru toți magistrații din România și din țările membre ale Consiliului European. Nu am solicitat Curții Europene a Drepturilor Omului acordarea de daune morale pentru încălcarea libertății mele de exprimare. Nu am considerat potrivit ca cetățenii să suporte plata unor daune din bani publici. Miza acestui caz este echilibrul dintre independența justiției și libertatea de exprimare, într-un context în care magistrații sunt și trebuie să fie voci importante în dezbaterile despre statul de drept', a declarat Cristi Danileț.

În anul 2019, Cristi Danileț a fost sancționat disciplinar de Secția pentru judecatori a CSM constând în diminuarea indemnizației de încadrare lunare brute cu 5% pe o perioadă de 2 luni, pentru două postări publicate pe Facebook. Una dintre postări se referea la funcționarea justiției și un comentariu apreciativ la adresa unui procuror care a vorbit public despre probleme din sistem, iar a doua postare avea legătura cu numirea șefului Statului Major al Armatei.

'Secția reține ca opiniile exprimate în spațiul public de judecător, în afara exercitării atribuțiilor de serviciu, precum și maniera în care au fost prezentate evenimentele în derulare la acel moment, expresiile insidioase, neadecvate și chiar indecente folosite în cursul relatării, se circumscriu manifestărilor contrare demnității funcției, fiind de natura a aduce atingere imparțialității și prestigiului justiției', era motivarea oferită de CSM.

În 2020, Înalta Curte de Casație și Justiție a menținut sancțiunea aplicată lui Cristi Danileț, cu următoarea motivare: 'Cu privire la comentariul magistratului vizând un articol publicat pe site-ul ziare.com, întemeiat a apreciat instanța disciplinara că limbajul folosit depășește cu mult limitele decenței specifice funcției deținute, care impun sobrietate și echilibru, de o manieră care să nu prejudicieze imaginea sistemului judiciar'.

Ulterior, în 2021, Cristi Danileț a sesizat CEDO, invocând încălcarea libertății de exprimare (art. 10 CEDO) și a art. 8 privind dreptul la viața privată.

Pe 20 februarie 2024, o Camera a CEDO pronunță hotărârea în cauza Danileț vs. România și constată încălcarea art.10 din Convenție. Curtea nu reține încălcarea art. 8 privind dreptul la viața privată, iar luni Marea Camera a Curții pronunță hotărârea definitivă, menținând soluția din 2024 și confirmând încălcarea libertății de exprimare a magistratului Cristi Danileț.

Hotărârea are efect obligatoriu pentru toate cele 46 de state membre ale Consiliului European.